

9.3.3 LÍNIA D'ACCIÓ 3: ORDENACIÓ I REGULACIÓ DE L'ÚS PÚBLIC. MILLORA DE L'ACCESSIBILITAT

La xarxa de camins existent a l'àmbit de Colls i Miralpeix es troba associada a l'ús agrari i forestal de la zona, així com a l'ús turístic, especialment a l'estiu. La insuficient delimitació i senyalització dels itineraris, així com el valor del recorregut des del punt de vista paisatgístic (visuals al mar, la costa i el paisatge litoral) i l'accés a la platja i cales, han comportat l'obertura de més camins i sobrefreqüentació de l'entorn. Així doncs, cal definir unes línies d'actuació destinades a regular, definir i senyalitzar els accessos a l'àmbit.

L'espai de Colls i Miralpeix és un dels espais naturals lliures d'edificació, a través del qual s'accedeix a una conjunt de platges. La freqüentació d'aquest espai, s'accentua en l'època estival, pel turisme de la zona, però a banda d'això, part del GR-92 creua aquesta espai. A més, existeix un gran nombre de senders que connecten Vilanova i la Geltrú i Sitges

Actuacions previstes:

- 3.1 Elaboració d'un Pla d'accessibilitat
- 3.2 Recuperació del camí de ronda que uneix Sitges amb Vilanova i la Geltrú
- 3.3 Creació d'una via verda a la riera de Ribes
- 3.4 Creació d'un punt d'informació

ACTUACIÓ 3.1 ELABORACIÓ D'UN PLA D'ACCESSIBILITAT

La xarxa de camins existents a l'àmbit de Colls i Miralpeix es troba associada a l'ús agrari, forestal i social de l'espai. La insuficient delimitació i senyalització d'aquests recorreguts i l'elevat interès paisatgístic (visuals al mar, la costa, mosaic agrícola-forestal) han comportat l'obertura de nous camins, la sobrefreqüentació de l'espai i l'alteració de comunitats d'interès.

Aquesta actuació haurà d'anar lligada amb l'actuació de recuperació de les comunitats vegetals d'interès emplaçades al front litoral (veure actuació 1 de la línia d'acció 1).

Fotografia 1. Camí existent per a vianants i usuaris de bicicleta a l'àmbit de Colls i Miralpeix.

Localització

L'espai de Colls i Miralpeix es localitza a la costa del Garraf, entre els termes municipals de Vilanova i la Geltrú i Sitges. Limita al nord amb els espais agrícoles de sota l'autopista C-32, la urbanització Els Cards, a l'oest amb les urbanitzacions el Mas d'en Serra, Roquetes i l'espai de la Muntanyeta, a l'est amb la urbanització Rocamar, el càmping Sitges i el mateix nucli urbà de Sitges. Aquest espai natural limita al sud amb el mar mediterrani.

Superfície

La seva extensió és d'unes 350 ha distribuïdes al llarg de la franja litoral del Garraf (termes municipals de Sitges i Vilanova i la Geltrú), entre el Cap de Grills i Punta Llarga, i estenent-se cap a l'interior.

Descripció dels valors apreciables

Els valors de l'espai es corresponen a tot l'àmbit de Colls i Miralpeix, i per tant, es poden considerar tots els valors comentats a les actuacions anteriors.

Impactes

- Elevada freqüentació de la xarxa de camins que provoquen la degradació de l'espai.
- Ocupació de les zones d'interès natural com a zones d'esbarjo i lleure pels usuaris.
- Alteració i degradació de les comunitats vegetals i hàbitats d'interès.
- Augment del risc d'incendis forestals.

Objectius generals

- Recuperació ambiental.
- Millora de la qualitat paisatgística.
- Regulació, ordenació i millora de l'accessibilitat.
- Reduir el risc d'incendis forestals.
- Coneixement, conservació i millora del patrimoni natural.

Objectius específics

- Ordenar i concentrar el flux d'usuaris en itineraris concrets, senyalitzats i delimitats.
- Senyalització dels itineraris d'interès.
- Ordenar l'ús lúdic associat a l'espai.
- Preservar les comunitats d'interès limitant l'accés d'usuaris.
- Aplicació de mesures d'integració paisatgística a l'hora de condicionar la xarxa de camins i itineraris.
- Restauració morfològica i revegetació dels espais alterats.

Actuacions

- Elaboració d'un **Pla d'accessibilitat i de mobilitat**, lligat a un **Pla d'aparcaments**, on s'especifiqui les actuacions necessàries per a ordenar, delimitar i condicionar els accessos a peu i amb bici amb l'objectiu de concentrar el flux d'usuaris en itineraris concrets i evitar l'alteració d'espais

naturals, especialment les comunitats d'interès. Aquest Pla haurà de contenir un programa complet de senyalització indicant els models de senyals a utilitzar, la informació que ha de contenir, la seva localització i les previsions de manteniment i de substitució. Caldrà considerar els itineraris amb bicicleta com un dels elements a potenciar. Per a l'elaboració d'aquest Pla es fa necessari:

- Localització de les principals zones d'interès alterades per l'elevada freqüentació dels usuaris, prestant especial atenció a les comunitats vegetals d'interès.
- Identificació de la nombrosa xarxa de camins i senders actualment oberta tan a l'àmbit del front litoral, com terra endins, enmig de zones forestals i agrícoles.
- Proposta de delimitació d'una única xarxa de camins aptes per anar a peu i/o amb bici, eliminant els accessos a senders que creuen zones d'interès ambiental interessants de preservar i camins secundaris que esdevenen innecessaris. Alhora, es proposarà, relacionat amb el Pla d'aparcaments, zones denudades o alterades que podrien destinar-se a àrees d'aparcaments.
- Aquesta proposta haurà de contemplar el conjunt de treballs tècnics i les actuacions necessàries per a la consolidació i millora dels camins existents, tenint en compte mesures per a la prevenció d'erosió i la conservació i recuperació de les comunitats vegetals alterades. De la mateixa manera s'haurà de garantir la integritat paisatgística i la morfologia pròpia de la zona forestal, agrícola i costanera.
- Alguns dels itineraris d'interès que es podrien proposar dins l'àmbit de Colls i Miralpeix són els següents:
 - GR-92, camí de ronda entre Vilanova i la Geltrú i Sitges (veure actuació 2).
 - Camí vell de la Mare de Déu de Gràcia (que va des del Puig de la Coma Roja (Urb. Els Cards) fins a l'ermita, passant pel Pla de l'Aguatzilet.
 - Des del mateix origen (Coma Roja) passant pel Fondo del Mas Pasqualí (per l'esquerra del Fondo), Fondo d'en Jaques-Platja de l'Home Mort.
 - Des del Turó de Miralpeix fins al Mas de Can Girona.

- Per tal de regular l'accessibilitat i mobilitat d'aquest espai natural intermunicipal es proposa la redacció i tramitació d'un **Pla gestor o director de gestió integrada** de tot l'àmbit competencial del Consorci.

Nivell de prioritat

La prioritat de realització de les actuacions esmentades és **molt alta**, justificada per l'elevada freqüentació d'aquests camins, tan per accedir d'una població a l'altre com per l'accés a les platges a l'estiu, i per l'impacte que se'n deriva d'aquesta freqüentació. Així doncs, aquesta actuació esdevé **prioritària** per executar en el període 2007-2008.

Consideracions post-actuació

Una vegada s'hagin realitzat les actuacions determinades anteriorment caldrà preveure el seguiment/manteniment de:

- L'**ús social** de la xarxa de camins; es realitzarà un control dels camins i senders secundaris tancats i de l'estat de la pròpia xarxa de camins.
- Les **comunitats vegetals** alterades per la presència/pas d'usuaris, concretament les d'especial interès natural.
- Dispositius de **senyalització i panells informatius** que s'hagin vist malmesos.
- En les **instal·lacions** destinades a adequar la xarxa de camins, com passeres, baranes, etc.

Organismes implicats

- Consorci Colls i Miralpeix

- Departament de Medi Ambient i Habitatge
- Departament de Política Territorial i Obres Públiques

Pressupost

El cost aproximat d'aquesta actuació és de 20.000 euros.

ACTUACIÓ 3.2 RECUPERACIÓ DEL CAMÍ DE RONDA ENTRE SITGES I VILANOVA I LA GELTRÚ

El camí de ronda entre Sitges i Vilanova i la Geltrú coincideix en el tram entre aquests municipis amb el GR-92 que uneix Portbou i Ulldecona. Aquest camí de ronda és molt freqüentat, tan per turistes de la zona com pels veïns d'ambdós municipis. Aquest fet ha provocat l'obertura d'una xarxa caòtica de senders i camins secundaris que deriven d'aquest camí de ronda principal. Per tant, la degradació dels espais adjacents al camí de ronda a causa de la sobrefreqüentació és cada vegada més accentuada, induint a la necessitat de ordenar, recuperar i regular aquest camí de ronda.

Aquesta actuació haurà d'anar lligada amb l'actuació de recuperació de les comunitats vegetals d'interès emplaçades al front litoral (veure actuació 1 de la línia d'acció 1).

Fotografia 2. Camí de ronda entre Sitges i Vilanova i la Geltrú

Pel correcte desenvolupament d'aquesta actuació, cal tenir en compte en aquesta actuació el document "Protocolo general de colaboración entre la dirección general de costas y el ayuntamiento de Sitges sobre acciones a desarrollar en el entorno del paseo marítimo de Sitges, de 26 de julio de 2007", elaborat per la Direcció General de Costes i l'Ajuntament de Sitges, que té com a objectiu l'ordenació del passeig marítim, la sostenibilitat de la platja i la gestió de les ocupacions existents en el domini públic marítim terrestre. És per això que el mateix protocol proposa la convocatòria d'un concurs d'idees per l'acondicionament de la façana marítima de Sitges.

Per tant, a l'hora de desenvolupar l'actuació 3.2 Recuperació del camí de ronda entre Sitges i Vilanova i la Geltrú, caldrà tenir en compte el Protocol citat anteriorment i els projectes, actuacions i mesures adoptades en aquest tram de del passeig marítim de Sitges, per tal d'integrar ambdues actuacions.

Localització

Es tracta de l'adequació del camí de ronda entre el municipi de Sitges i Vilanova i la Geltrú, a través de l'espai natural de Colls i Miralpeix. Aquest camí de ronda correspon a una part del traçat del GR-92 (Portbou-Ulldecona).

Superfície

La seva extensió és d'aproximadament de 6 km al llarg de la franja litoral del Garraf, entre els termes municipals de Vilanova i la Geltrú i Sitges. Aquesta zona d'actuació coincideix amb el traçat d'una part del GR-92.

Descripció dels valors apreciables

- **Valor social:** es tracta d'un espai molt freqüentat pels veïns d'ambdues poblacions (Vilanova i la Geltrú i Sitges) que utilitzen aquest camí per desplaçar-se d'una població a l'altre.
- **Valor natural:** el camí de ronda transcórrer enmig de comunitats vegetals d'interès, i permet contemplar d'un paisatge de gran qualitat paisatgística.

Impactes

- Sobrefreqüentació de l'espai
- Obertura de nous camins a través de zones d'interès natural.
- Degradació de comunitats vegetals d'interès i hàbitats faunístics per l'augment de la xarxa de senders que deriven del camí principal.

- Augment del risc d'incendis forestals degut a la sobrefreqüentació de l'espai.

Objectius generals

- Recuperació ambiental.
- Millora de la qualitat paisatgística.
- Regulació, ordenació i millora de l'accessibilitat.
- Reduir el risc d'incendis forestals.
- Coneixement, conservació i millora del patrimoni natural.

Objectius específics

- Ordenar i concentrar el flux d'usuaris en itineraris concrets, senyalitzats i delimitats.
- Ordenar l'ús lúdic associat a l'espai.
- Preservar les comunitats d'interès limitant l'accés d'usuaris.
- Restauració morfològica i revegetació dels espais alterats.
- Aplicació de mesures d'integració paisatgística a l'hora de condicionar el camí de ronda.

Actuacions

- Redacció d'un projecte específic on es prevegi l'execució d'aquestes actuacions:

- Delimitar un únic camí de ronda aprofitant preferentment, els trams de camí existents. En general, el traçat hauria de mantenir-se paral·lel a la línia de costa, per tal que els mateixos usuaris de les platges puguin utilitzar aquest camí.
- Neteja de les zones més degradades i brutes, eliminant les restes de deixalles, runes, etc.
- Adequar a través de treballs de restauració morfològica els trams de camí que presenten problemes geomorfològics, especialment l'erosió.
- Instal·lació d'elements (estaques i cordes) per tal de facilitar el pas de persones i evitar l'afectació de comunitats vegetals en aquells trams que sigui necessari. Per tant, caldrà delimitar aquelles zones més fràgils de d'un punt de vista ambiental.
- Eliminar la xarxa de senders secundaris i alternatius al camí de ronda; caldrà limitar l'accés en aquestes zones per tal de propiciar la recolonització natural en aquelles àrees on es detecti absència de vegetació per l'excessiva freqüentació de l'espai.
- Instal·lar senyalització que indiqui tan normes de comportament com els valors ambientals de l'espai (*veure actuació 3.1*).
- Caldrà considerar mesures d'integració paisatgística a l'hora d'adequar el camí de ronda (elements de fusta, pedra seca, etc).
- Delimitar aquelles zones més fràgils, limitant i condicionants l'accés per tal de potenciar la recuperació favorable de les comunitats degradades.

Nivell de prioritat

Es considera que la prioritat de realització de les actuacions esmentades per tal de recuperar i ordenar el camí de ronda és **alta**, justificada per la sobrefreqüentació que pateix aquest àmbit que posa en perill la conservació de les comunitats vegetals d'interès adjacents al camí.

Consideracions post-actuació

Amb posterioritat a la realització de les actuacions programades, caldrà fer un manteniment/seguiment de:

- L'**ús social** del camí de ronda; es realitzarà un control dels camins i senders secundaris tancats i de l'estat del propi camí.
- Les **comunitats vegetals** situades a tocar del camí i que s'han vist afectades per la sobrefreqüentació que pateix aquest espai.
- En els dispositius de **senyalització i panells informatius** que s'hagin vist malmesos.
- En les **instal·lacions** destinades a adequar el camí de ronda, com passeres, baranes, etc.

Organismes implicats

- Consorci Colls i Miralpeix
- Departament de Medi Ambient i Habitatge
- Departament de Política Territorial i Obres Públiques
- Ministeri de Medi Ambient

Pressupost

El cost aproximat d'aquesta actuació és de 30.000 euros.

ACTUACIÓ 3.3 CREACIÓ D'UNA VIA VERDA A LA RIERA DE RIBES

La riera de Ribes discorre per la banda est de l'espai blau-verd de Colls i Miralpeix. Aquesta riera, de règim torrencial, no porta aigua la major part de l'any fet que afavoreix el seu ús com a camí rural per accedir des de les zones agrícoles i les urbanitzacions de la part interior fins a la línia de la costa i centre urbà de Sitges. Es per això que es considera la possibilitat d'adequar una via verda paral·lela al curs fluvial, de manera que permeti la recuperació de l'espai fluvial de la riera i l'ordenació dels flux d'usuaris.

Aquesta actuació haurà d'anar lligada amb l'actuació de projecte de restauració de la riera de Ribes (veure actuació 5 de la línia d'acció 1).

Fotografia 3. Riera de Ribes, actualment utilitzada com a camí per accedir fins al front litoral.

Localització

La riera de Ribes discorre per la banda est de l'àmbit de Colls i Miralpeix, fins a desembocar a mar. Les actuacions que es proposen se centren sobretot en el curs baix de la riera, en l'àmbit de Colls i Miralpeix, però fora recomanable també que aquesta actuació s'efectués al llarg de tota la riera.

Superfície

L'actuació es durà a terme al llarg del curs baix de la riera de Ribes, afectant un tram d'1 km, aproximadament.

Descripció dels valors apreciables

- **Valor natural:** recentment la riera de Ribes ha estat inclosa dins el PEIN del Massís del Garraf, i esdevé un dels darrers connectors entre el front litoral i els espais interiors. Tot i l'estat d'alteració que presenta en el seu tram baix, presenta un potencial de recuperació elevat.
- **Valor social:** la connexió entre l'interior i la façana litoral i l'escàs cabal d'aigua que presenta la riera la major part de l'any fan d'aquest espai una zona de passeig i esbarjo pels veïns de la zona.

Impactes

- Artificialització de l'espai fluvial.
- Alteració de les comunitats vegetals de ribera.
- Sobrefreqüentació de l'espai.

- Alteració de la capacitat de connexió de l'espai.

Objectius generals

- Recuperació ambiental.
- Millora de la qualitat paisatgística.
- Regulació, ordenació i millora de l'accessibilitat.

Objectius específics

- Creació d'una via verda al llarg de la riera de Ribes que uneixi el front litoral amb els espais interiors i que ordeni el flux d'usuaris existents, adequadament senyalitzada i delimitada.
- Ordenar l'ús lúdic associat a l'espai.
- Aplicació de mesures d'integració paisatgística a l'hora de condicionar la via verda.
- Recuperació de l'espai fluvial i de les funcions ambientals associades al mateix.

Actuacions

- Redacció d'un projecte (*en el marc del projecte de restauració de la riera de Ribes –actuació 1.4*) que prevegi el desenvolupament de les següents actuacions
 - Identificar el traçat de la via verda seguint el curs de la riera a partir de senders actualment oberts.

- Delimitar, senyalitzar i adequar la via verda per a vianants i bicicletes. S'hauria de proposar dos carrils per tal de diferenciar el carril bici de la zona de pas per vianants, així com col·locar senyalització adient en aquells punts conflictius o perillosos (creuament de riera, zones urbanitzades, etc) així com aquells punts o espais interessants des d'un punt de vista ambiental.
- Eliminar els trams de camí rural que discorren per la llera de la riera i restaurar morfològicament i amb treballs de revegetació amb espècies autòctones els espais afectats (*veure actuació 5 de la línia d'acció 1*).
- Adequar zones de descans, lleure, d'esbarjo o d'estacionament en punts pròxims a la via verda.
- Connectar la via verda amb la resta de xarxa de senders existents així com amb el camí de ronda que discorre pel la línia de la costa. Una possible zona d'enllaç de la via verda amb el GR-92 seria la zona de la desembocadura de la riera, on el camí de ronda s'endinsa cap a l'espai natural de Colls i Miralpeix.
- Caldrà considerar mesures d'integració paisatgística a l'hora d'adequar la via verda (elements de fusta, pedra seca, pantalles vegetals, etc.)

Nivell de prioritat

Es considera el nivell de prioritat de les actuacions proposades com a **alt**. L'adequació d'aquesta via verda esdevé una actuació imprescindible per a la recuperació ambiental del curs baix de la riera de Ribes.

Consideracions post-actuació

Caldrà considerar unes actuacions de manteniment/seguiment una vegada es dugui a terme la instal·lació de la via verda. Algunes de les consideracions a tenir en compte són:

- Manteniment dels elements i senyals instal·lats per tal d'adequar la via verda i les zones d'esbarjo.
- Manteniment de la vegetació plantada al llarg del traçat de la via verda.
- Valoració de l'ús social de l'espai. Es realitzarà un control dels camins tancats i un seguiment de l'estat de la nova via verda.

Organismes implicats

- Consorci Colls i Miralpeix
- Departament de Medi Ambient i Habitatge
- ACA
- Ministeri de Medi Ambient

Pressupost

Aquesta actuació ja queda pressupostada a l'actuació 1.4 Restauració de la riera de Ribes. .

ACTUACIÓ 3.4 CREACIÓ D'UN PUNT D'INFORMACIÓ

Per tal de fomentar el coneixement i divulgació dels valors naturals de l'espai es necessari disposar d'un centre d'informació des del qual es pugui difondre la informació als usuaris de l'espai, tan turistes com la població veïna, així com organitzar campanyes de sensibilització i educació per tal de promoure els valors i el respecte de l'entorn.

Fotografia 4. Instal·lació de l'Atlántida a primera línia de mar (ocupant ZDPMT) i terrenys denudats a la part del darrera d'aquesta edifici.

Localització

Una possible ubicació per la instal·lació d'un centre d'informació de l'espai de Colls i Miralpeix seria l'entorn de la discoteca Atlántida, més concretament a l'espai denudat adjacent a aquesta instal·lació, avui dia utilitzat com a zona d'estacionament per accedir a l'espai de Colls i Miralpeix.

D'altra banda es proposa l'adaptació de la masia de Salicrup, al terme municipal de Vilanova i la Geltrú, com a seu social del Consorci de Colls i Miralpeix.

Superfície

L'actuació es durà a terme a la zona de la discoteca d'Atlántida, afectant una petita part d'aquest espai denudat de 1,6 ha. I l'espai a adaptar de la masia de Salicrup, afecta únicament aquesta edificació, de 1,8 ha.

Descripció dels valors apreciables

L'espai on es preveu dur a terme aquesta actuació no gaudeix de cap valor natural ja que es tracta d'un espai notable alterat, mancat de comunitats vegetals.

Impactes

- Ocupació del territori per activitats que han suposat la pèrdua de naturalitat de l'espai i per tant l'alteració de les comunitats vegetals existents.
- Elevada freqüentació de l'espai per usuaris poc respectuosos amb el medi natural que sovint no tenen coneixement dels valors naturals presents en aquest àmbit.
- Degradació de les comunitats vegetals i hàbitats d'interès.

Objectius generals

- Regulació, ordenació i millora de l'accessibilitat.
- Coneixement, conservació i millora del patrimoni natural.

Objectius específics

- Informar, difondre i sensibilitzar els usuaris de l'espai dels valors naturals.
- Ordenar i concentrar el flux d'usuaris en itineraris concrets, senyalitzats i delimitats.
- Ordenar l'ús lúdic associat a l'espai.

Actuacions

- Adaptació de la masia de Salicrup, al terme municipal de Vilanova i la Geltrú, com a centre d'equipaments i seu social del Consorci de Colls i Miralpeix. Des d'aquest punt es realitzarien tan les tasques de gestió i documentació del propi Consorci, com la difusió d'informació del propi espai de Colls i Miralpeix (itineraris, campanyes d'informació, etc.)
- Creació d'un punt d'informació a l'espai denudat adjacent a la discoteca Atlàntida, al terme municipal de Sitges. Aquest centre informaria tan a turistes com veïns de les poblacions adjacents, dissenyarà itineraris de natura, promourà campanyes d'informació, sensibilització i educació.
- L'edificació que es projecti haurà d'ocupar el mínim espai que sigui possible i haurà d'adequar-se al POUM i/o normativa vigent. Es podria plantejar la instal·lació d'un mòdul desmuntable, totalment integrat, en les seves formes, volumetria i colors a l'espai natural de l'entorn.

- S'establirà una zona d'aparcament adjacent al punt d'informació (aprofitant l'espai nu existent), des d'on s'iniciaran itineraris i senders d'accés a l'espai natural, platges i zones d'esbarjo adequades. Per tal d'habilitar la zona com zona d'estacionament es consideraran les mesures adients per la integració paisatgística amb l'entorn natural (baranes de fusta, terra no pavimentat, etc.)

Nivell de prioritat

Es considera que el nivell de prioritat d'aquesta actuació és **baix**. La construcció d'un punt d'informació i zona d'aparcament són actuacions complementàries a considerar per fomentar la preservació de l'espai, i el coneixement dels valors naturals per part del usuaris.

Consideracions post-actuació

Una vegada es duguin a terme les actuacions detallades anteriorment caldrà considerar el manteniment dels següents aspectes:

- Manteniment de les instal·lacions destinades a centre d'informació.
- Manteniment i adequació de la zona d'aparcament.
- Valoració de l'ús social de l'espai.

Organismes implicats

- Consorci Colls i Miralpeix
- Departament de Medi Ambient i Habitatge

Pressupost

El cost aproximat d'aquesta actuació és de 28.000 euros.

